

Referat fra møde i Fagligt Råd d. 30. august 2024

Kl. 10:00-13:00 i mødelokale Øst 2

./.
Bilag 1: Oplæg Berit Houmølle
Bilag 2: Vidensarbejde 2025-2026
Bilag 3: Eksempel på nyhedsbrev fra IBOS/SR
Bilag 4: Status på projekt Sammen om Punktskrift

Deltagere: Kenn Steen Andersen, centerleder, Synscenter Refsnæs
Berit Houmølle, vicecenterleder og områdeleder Skole & Specialrådgivning, Synscenter Refsnæs
Susanne Johansen, områdeleder Botilbud, Synscenter Refsnæs
Lotte Hillebrandt, videns- og informationsspecialist, VUE, Synscenter Refsnæs
Mads Røn, afdelingsleder Specialrådgivningen, Synscenter Refsnæs
Kenneth Hartmann, rådgivningschef, Specialrådgivningen, IBOS
Per Nielsen, forstander Synscentralen Vordingborg, DTHS
Sanne Døj, synskonsulent, Region Hovedstaden
Kamilla Rothe Nissen, overlæge Kennedy Centret
Ann-Cathrine Larsen, Kennedy Centret
Cecilie Zoega, bestyrelsesmedlem DBSU
Diana Stentoft, næstformand, DBS
Christian Gravgaard, Forældreforeningen LFBS

Referent: Tina Hansen, sekretær v. Synscenter Refsnæs

Afbud: Mads Røn, Kenneth Hartmann, Sanne Døj, Susanne Johansen, Rikke Kannegaard

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt uden bemærkninger

2. Bemærkninger til referatet fra mødet den 9. februar 2024

Godkendt uden bemærkninger

3. Fra Synscenter Refsnæs til orientering og drøftelse

3.1. Afrapportering fra dialogmøder med kommunale og regionale kommunikationscentre

Af den nye KaS-kontrakt fremgik nye kontraktkonditioner, som Synscenter Refsnæs havde behov for at dele og drøfte med kommunikationscentrene mhp. at afstemme, hvordan der i praksis samarbejdes om de specifikke koordineringsopgaver. Dagsorden fra møderne er vedhæftet som bilag (slide 2-5, bilag 1).

Berit orienterede på mødet i Fagligt Råd om de væsentligste punkter, bl.a. en drøftelse af den fremadrettede tilrettelæggelse af kursusvirksomhed; hvordan kan man sikre, at kurser rammer, hvor de skal, så temaerne er rigtige og de bliver afholdt på en måde, så flest muligt får mulighed for at bruge dem. I KaS-kontrakten er det en præmis, at flest muligt kurser skal afholdes ude i landet, men fra kommunikationscentrene har det været et gennemgående ønske, at specielt børnekurserne bliver fastholdt på Refsnæs, for man har ikke helt samme muligheder for at samle samme størrelse grupper ude i landet. Det blev derfor samstemt med kommunikationscentrene, at børnekurserne fastholdes på Refsnæs og der bliver flere af dem

end de seneste år. Der har ikke været indvendinger til dette fra Social- og Boligstyrelsen. På dialogmøderne drøftedes desuden den centrale udmelding vedr. punktskrift, herunder hvordan Synscenter Refsnæs bedst muligt kan understøtte kommunernes lokale praksis ift. punktskriftsindsatser. Landets kommunikationscentre har meget forskellige forudsætninger for at kunne løfte punktskriftsindsatserne lokalt. Det handler om, at det er en lille målgruppe og der er nogle kommunikationscentre, der slet ikke har et barn med behov for punktskrift. Der opleves generelt et øget behov for lokal understøttelse fra Synscenter Refsnæs vedr. lokale punktskriftindsatser, bl.a. på baggrund af afrapporteringen. Det har affødt forskellige indsatser og projekter, bl.a. det etårige projekt *Sammen om Punktskrift* i samarbejde med DTHS samt udvikling af undervisningsforløb til indlæring af punktskrift 2024 og 2025 (UVM-projekt). Derudover er man ved Synscenter Refsnæs i gang med at kompetenceopbygge på punktskriftområdet med fem medarbejdere ved nordisk punktskriftuddannelse i samarbejde med Statped i Norge i 2024-2025.

De nye visitationskriterier fra Social- og Boligstyrelsen for, hvordan Synscenter Refsnæs skal visitere henvendelser, før der igangsættes en indsats, blev desuden gennemgået på dialogmøderne, ligesom Synscenter Refsnæs også præsenterede det vidensarbejde, man påtænker at levere i kontraktens foreløbige toårige periode.

Hos kommunikationscentrene har der været en del udskiftning i gruppen af synskonsulenter, og det har medført et behov for øget kommunikation fra Synscenter Refsnæs om, hvad Refsnæs er og hvad man kan bruge det til. På den baggrund er man i gang med at udvikle virtuel onboarding til nye synskonsulenter, der fortæller om tilbuddet.

3.2. Årsrapport vedr. KaS-betjening af børnesynsområdet

Hvert år afrapporter Synscenter Refsnæs til Social- og Boligstyrelsen på en række forhold vedr. de aflagte ydelser. I 2023 har man nået de aftalte måltal for ydelserne, som er aflagt på baggrund af henvendelser fra 90 kommuner. Årsrapporten afdækker desuden, hvilke henvendertyper, der er, og hvordan antallet af henvendelserne fordeler sig mellem typerne og de fem regioner. Berit gennemgik de forskellige data.

3.3. Grønland - vejledning af børn og unge 0-17 år bosiddende i Grønland

Orientering om henvendelse til Synscenter Refsnæs fra Departementet fra Børn og Unge, Grønland

Synscenter Refsnæs modtog før sommerferien en henvendelse fra Grønland med et politisk ønske om, at Synscenter Refsnæs genoptager vejledningen af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse bosiddende i Grønland. Status p.t. er, at Synscenter Refsnæs har udfærdiget et tilbud om en aftale. Ønsket fra Grønland minder om det tilbud, der var, før aftalen blev opsagt. DBS ser meget positivt på denne udvikling, og de vil meget gerne have besked, så snart en aftale er indgået. Synsregistret har ligeledes fået en henvendelse fra Grønland og har afholdt et virtuelt informationsmøde om Synsregistrets arbejde. En del børn fra Grønland kommer til undersøgelse på Rigshospitalet og i det tilfælde bliver de efter samtykke fra forældrene optaget i Synsregistret.

3.4. Kontraktforlængelse 2025-2026 – KaS børnesynsområde

Vidensarbejde 2025-2026

Lotte Hillebrandt fortalte om de kommende års vidensarbejde. Rammerne for vidensarbejde og -

produkter er mindstekrav og på forhånd udstukket af Social- og Boligstyrelsen i KaS-kontrakten. Kravene tager afsæt i aktuelle, relevante og efterspurgte behov, hvilket giver meget forskellige typer vidensprodukter, fra vidensdeling via nyhedsbreve, i netværk eller undervisning på uddannelser (fx diplommodulerne) til flerårige videnstunge projekter, ligesom der også er en forpligtelse til at deltage i løbende vidensarbejde, herunder forsknings- og udviklingsaktiviteter. Lotte gennemgik den samlede liste af de for nuværende planlagte emner til vidensarbejde 2025-2026 (vedlagt som bilag 2)

Kurser 2025-2026

Berit orienterede om, at man er ved at lægge sidste hånd på næste års kursustilbud ved Synscenter Refsnæs. Kursuskataloget er bl.a. sammensat med afsæt i ønsker fra kommunikationscentrene fra de afholdte dialogmøder, bl.a. er der planlagt flere børnekurser, da der opleves et øget behov for disse. Dette modtages meget positivt fra LFBS, som har oplevet frustration fra forældre over, at det ikke har været muligt at komme på disse kurser. Udover dette vil de kommende kursustilbud også indeholde et større udbud af webinarer og hybridkurser, og der er allokeret perioder gennem de næste to år til planlægning af lokale kursusoplæg med udgangspunkt i ønsker fra fagpersoner ude i landet, så de ikke ligger samtidig med igangværende planlagte kurser og udredninger.

Link til kursusplan: <https://synscenterrefsnaes.conferencemanager.dk/>

Synscenter Refsnæs kursusplan formidles desuden i samarbejde med IBOS, således at begge landsdækkende tilbudskurser er sammenholdt i et og samme nyhedsbrev, der udsendes 3-4 gange om året. Eksempel på nyhedsbrev er vedlagt som bilag 3.

Link til tilmelding til kursusnyhedsbrevet fra IBOS og Refsnæs:

<https://ibos.dk/index.php/nyhedsbrev-om-kurser-og-tilbud/>

3.5. Udvikling af virtuelt vidensarbejde og præsentationer af taksttilbud

De udvidede læringsmål (DUL) for børn og unge med synsnedsættelse

Berit præsenterede e-læringsmateriale, som baserer sig på DUL-metoden. Materialet er målrettet fagpersoner, og det forventes at være klar i slutningen af 2025. Det kommer til at bestå af i alt 15 speakede animationsvideoer med afsæt i de nationale vejledninger. På dagens møde præsenterede Berit den første animationsvideo.

Synscenter Refsnæs taksttilbud – Efterskolen

For at klæde lokale synskonsulenter og relevante myndighedspersoner bedst muligt på ift. de højt specialiserede taksttilbud, er der som et forsøg udarbejdet et virtuelt præsentationsmateriale af Synscenter Refsnæs' efterskolelignende tilbud. Berit præsenterede det foreløbige materiale, som også kan ses via linket her:

https://rise.articulate.com/share/4Ykd4L-Eh_DEcqwZydaMENI8LsoaFpvi

3.6. Projekt "Sammen om punktsskrift" – 1-årigt projekt i samarbejde med DTHS

Status på projektet

Ved sidste møde i Fagligt Råd var projektet netop startet op og man var ved at "sætte holdet". Til dagens møde kom Lotte med en status for projektet samt uddybende forklaring af, hvad mål osv. er. Siden opstart er der bl.a. gennemført 22 kvalitative interviews og der er lavet systematisk litteratursøgning. Man er nu nået til skrivefasen og validering af model og køreplan.

Projektets afsluttende fase ligger i oktober til december, hvor modellen skal være færdig og der skal laves en køreplan samt formidling og afslutning af projektet. Se mere om projektet i vedlagte bilag 4.

3.7. NOVIR (Nordic Visual Impairment Network)

Orientering om udvikling og organisering af nordiske vidensfora for punktskrift, IKT og psykologer

Synscenter Refsnæs og IBOS sidder med i et nordisk netværk med nationale synsinstitutioner fra Danmark, Norge, Sverige, Færøerne, Finland og Island. Der er nedsat en styregruppe, hvor der fra hvert land sidder to repræsentanter. Fra Danmark er det Kenneth Hartmann fra IBOS og Berit Houmølle fra Synscenter Refsnæs. Styregruppen arbejder på at opbygge en vidensorganisering mhp. at samarbejde om at indsamle og dele viden om særligt sårbare kompetenceområder. Der er en del områder, man gerne vil arbejde med og man er startet med tre vidensfora med 1-2 fagpersoner fra hvert land; et psykologfagligt netværk, IKT samt punktskrift og grafisk fremstilling. Det psykologfaglige netværk har særligt fokus på udredningsmetoder og -værktøjer.

IKT har fokus på bl.a. tilgængelighed på læringsmaterialer til skoleområdet. De arbejder på at udbyde webinarer. Vidensnetværket for punktskrift og grafisk fremstilling er lige nu optaget af 3D-print og faglige oplæg om punktskrift. Det psykologfaglige miljø har et fysisk møde i Danmark efteråret 2024 med fokus på småbørnsforløb – herunder testmaterialer.

4. Kort nyt fra samarbejdspartnere – gensidig orientering

4.1 DTHS

DTHS-årsmøde 2024 d. 23. + 24. maj 2024

Per orienterede om årsmødet, som bl.a. handlede om et kommende projekt med afsæt i hvidbogen om rehabilitering, som udkom for et par år siden. Fokus er på, at man på de områder, der er involveret i rehabilitering, dvs. sundhedsområdet, arbejdsmarkedsområdet, socialområdet og undervisningsområdet, bliver bedre til på tværs at forstå hinanden ved fx at bruge fælles terminologi. Det skal laves som et projekt, der skal munde ud i at tilpasse de gode praksisvejledninger med en terminologi, som svarer bedre til nutiden.

Netværk på synsområdet

Per orienterede om, at man i DTHS har arbejdet på at lave en oversigt over de netværk, som DTHS faciliterer på tale-høre-synsområdet. Rammevilkårene på kommunikationscentre er meget forskellige; nogle centre ser ud som de gjorde i amternes tid, mens andre er blevet meget mindre, fordi kommunerne har hjemtaget opgaver. Det man er fælles om i DTHS, er at understøtte de faglige indsatser på de forskellige underområder. På synsområdet er der 18 netværk, som man arbejder på at få mere ensartet formuleret, så de fremstår mere overskuelige.

4.2 Kennedy Centret

Synsregistrets årsberetning 2023 samt organisering fremadrettet

Synsregistret er fra januar 2024 overgået fra Social- og Boligministeriet til Sundhedsministeriet og er indskrevet i Sundhedsloven. Synsregistret bliver ikke længere administreret af Kennedy Centret men af Afd. For Øjensygdomme RH og med Kamillas afsked, bliver Ann-Cathrine ansvarlig overlæge for Synsregistret fremadrettet.

- vi er til for dig

Ann-Cathrine fremlagde præmisserne for at blive optaget i Synsregistret og hvor mange børn og unge, der var tilmeldt i 2023. Herefter hvordan børn og unge fordeler sig i Synsregistret fordelt på både alder, køn og hvilken gruppe, de tilhører.

5. Eventuelt

Intet til punktet

Mødekalender 2025:

18. februar 2025

26. august 2025

Send gerne ønsker til dagsorden, input og eventuelle dokumenter til sekretær Tina Hansen, tinha@regionsjaelland.dk inden mødet.

Fagligt Råd

30.08.2024

REGION SJÆLLAND
SYNSCENTER REFSNÆS

- vi er til for dig

3.1 Afrapportering

fra dialogmøder med kommunale og regionale kommunikationscentre

Dialogmøder afholdt med landets kommunikationscentre i kalenderåret 2023 med særligt henblik på;

1. Orientering om generelle kontraktvilkår i nyt udbud, der trådte i kraft pr. 01.01.2023
2. Drøftelse af centrale kontraktkonditioner, herunder fremadrettet tilrettelægning af og samarbejde omkring Synscenter Refsnæs kursusvirksomhed mhp. at imødekomme lokale kursusbehov
3. Drøftelse af central udmelding vedr. punktskrift, herunder hvordan Synscenter Refsnæs bedst muligt kan understøtte kommunernes lokale praksis ift. punktskriftsindsatser

3.1 Afrapportering

fra dialogmøder med kommunale og regionale kommunikationscentre

1. Generelle kontraktvilkår

Herunder;

- Kontraktperiode
- Kursus- og vidensprodukter
- Tilfredshedsskemaer
- Brugertilfredshedsundersøgelse
- Rapportskabeloner
- Henvendelseskemaer
- Tilmelding til kurser
- Gennemgående tilfredshed med SR's ydelser og samarbejde
- Positivt med gennemgang af og transparens i visitationskriterier
- Større lokal opmærksomhed på retningslinjer for inddragelse af relevante lokale myndighedspersoner ifm. henvendelser til Synscenter Refsnæs
- Stor tilfredshed med SR's vidensarbejde, herunder KC'ernes inddragelse og bidrag i det nationale samarbejde
- Afklarende drøftelser vedr. afholdelse af lokale kurser

3.1 Afrapportering

fra dialogmøder med kommunale og regionale kommunikationscentre

2. Kursusvirksomhed

- Gennemgående tilfredshed med Synscenter Refsnæs kursusydelse – dog ønske om flere børnekurser afholdt på Synscenter Refsnæs
- Tilslutning til udbud af webinarer, e-læringsmateriale og hybridkurser for fagprofessionelle – større lokal fleksibilitet for deltagelse
- Glade for muligheden for samarbejde omkring rekvirering af lokale kursusoplæg
- Tilslutning til virtuelt onboardingmateriale til nye synskonsulenter med introduktion til børnesynsområdet samt SR's ydelser

3.1 Afrapportering

fra dialogmøder med kommunale og regionale kommunikationscentre

3. Punktskrift

- Landets kommunikationscentre opleves at have meget forskellige forudsætninger for at kunne løfte fornødne punktskriftsindsatser lokalt
- Overordnet opleves det som en udfordring at opretholde specialiserede punktskriftkompetencer lokalt på grund af målgruppens volumen
- Gennemgående udtryk for stor tilfredshed for tiltag med nye punktskriftskurser til fagprofessionelle
- Der opleves generelt et øget behov for lokal understøttelse fra SR vedr. lokale punktskriftindsatser
- **Igangværende indsatser:**
  - Projekt sammen om punktskrift (model og praksisnær køreplan - 2024)
  - Udvikling af undervisningsforløb til indlæring af punktskrift 2024 og 2025(UVM)
  - Kompetenceopbygning på Synscenter Refsnæs – nordisk punktskriftuddannelse 2024-2025

3.2 Årsrapport vedr. KaS-betjening af børnesynsområdet

- Måltal for antal henvendelser, udredninger og rådgivningsforløb opnået
- 90 unikke kommuner (2 kommune uden børn i Synsregistret – dialog med øvrige 6 kommuner)
- Fordeling på regioner:

Fordeling af sagerne i regioner (i pct.)	2022	2023	Synsregisteret, årsrapport 2022
Nordjylland	6%	7%	10%
Midtjylland	17%	20%	22%
Syddanmark	22%	20%	21%
Sjælland	22%	19%	14%
Hovedstaden	34%	34%	33%
Sum	100 %	100 %	100 %

3.2 Årsrapport vedr. KaS-betjening af børnesynsområdet

- Henvendertype

	2022 (data trukket 6/1-2023)	2023 (data trukket 20/2-2024)
Borger	15	6
Pårørende til en borger	66	176
Kommunal forvaltning	34	28
Kommunalt tilbud	158	148
Kommunalt PPR	25	43
Kommunalt kommunikationscenter	425	285
Regional forvaltning	18	32
Regionalt tilbud	38	65
Regionalt kommunikationscenter	191	121
Statslig forvaltning	144	174
Statsligt tilbud	19	5
Privat/selvejende tilbud	16	7
Bruger-/interesseorganisation	22	1
Andre - uddannelsessteder	18	3

3.4 Kursusudbud 2025 - 2026

- Landets kommunikationscentre inddraget i planlægning af årshjul med ønsker vedr. lokale behov
- Større prioritering af børnekurser på Synscenter Refsnæs som følge af gennemgående ønske
- Større udbud af webinarer og hybridkurser
- Kursusdage løbende afsat i årshjulet til planlægning af lokale kursusoplæg

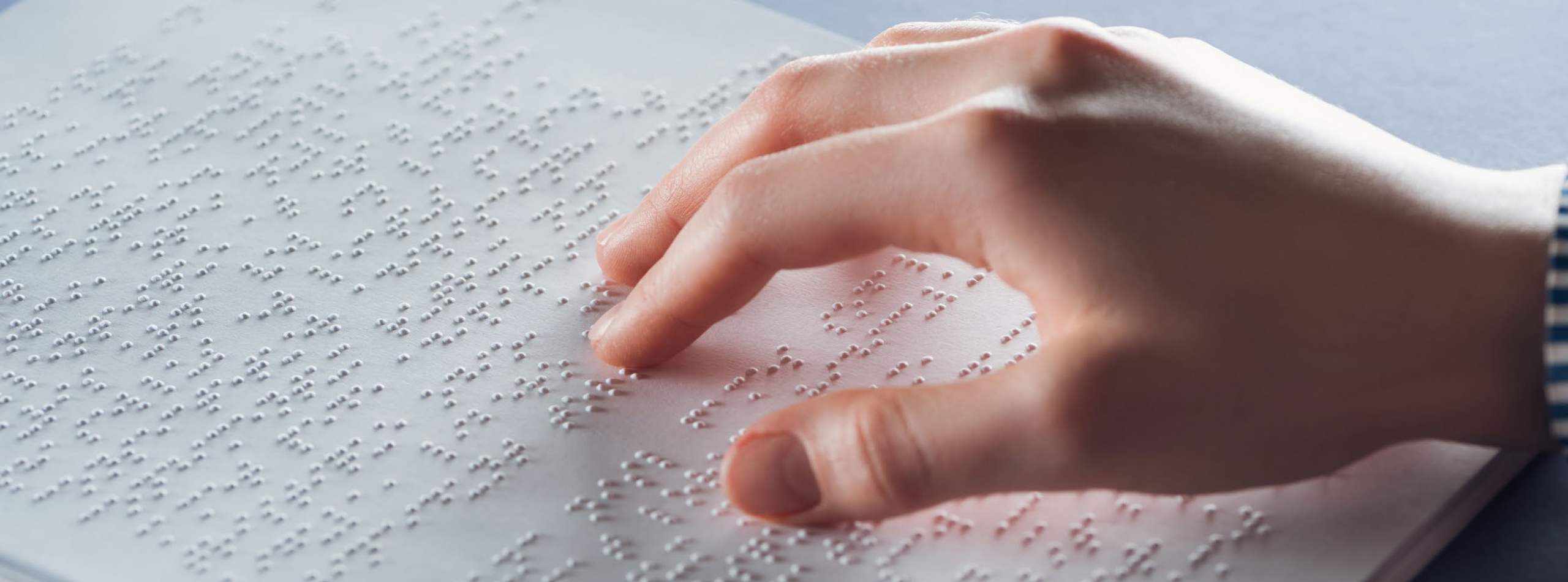
3.5 Udvikling af virtuelt vidensarbejde og præsentationer af taksttilbud

- Nyt e-læringsmateriale om DUL målrettet fagpersoner forventes at være klar ultimo 2025
- Materialet består af i alt 15 speakede animationsvideoer med afsæt i de nationale vejledninger
- For at klæde lokale synskonsulenter og relevante myndighedspersoner bedst muligt på ift. Synscenter Refsnæs højt specialiserede taksttilbud, er der som et forsøg udarbejdet et virtuelt præsentationsmateriale af Synscenter Refsnæs efterskolelignende tilbud

Se det foreløbige materiale her:

https://rise.articulate.com/share/4Ykd4L-Eh_DEcqwZydaMENl8LsoaFpvj

Synscenter Refsnæs vidensarbejde 2025-2026 - KaS kontraktforlængelse

Orientering til Fagligt Råd 30. august 2024

DTHS
DANSKE TALE, HØRE- &
SYNSINSTITUTIONER

REGION SJÆLLAND
SYNSCENTER REFSNÆS

- vi er til for dig

Vidensarbejde

Et mindstekrav i udbudsmaterialet > vi skal stille vidensarbejde og vidensprodukter til rådighed

Vidensprodukter og vidensarbejde skal sikre, at:

- Synscenter Refsnæs ydelser og indsatser er baseret på aktuelt bedste viden af højest mulige evidens – sikre kvaliteten og relevansen af det faglige fundament
- Målgruppespecifik viden bliver systematisk indsamlet, bearbejdet, udviklet og formidlet til relevante fagpersoner nationalt - også helt ud i barnets nærmiljø (dagtilbud, skole, hjem) til gavn for hele målgruppen og deres forældre fra videnshavere lokalt, nationalt og internationalt

Social- og Boligstyrelsen

Viden til gavn

Rammerne for vidensprodukter og vidensarbejde er på forhånd udstykket af Social- og Boligstyrelsen - udfyldes med afsæt i aktuelle, relevante og efterspurgte behov

Giver meget forskellige typer vidensprodukter → fra vidensdeling via nyhedsbreve, i netværk eller undervisning på uddannelser (fx Diplommodulerne) til flerårige videnstunge projekter

Forpligtigelse til at deltage i ad hoc vidensarbejde, herunder forsknings- og udviklingsaktiviteter (fx begge udgaver af Forløbsbeskrivelsen, Målgruppebeskrivelsen, Den Centrale udmelding på punktskriftsområdet og Afdækning og definition af højt specialiseret specialundervisning til børn, unge og voksne)

Vidensarbejde 2025-2026 (1/2)

- Videnspublikation om CVI, hjernebetinget synsnedsettelse
- Redskab til vurdering af CVI, hjernebetinget synsnedsettelse
- Barnets perspektiv ved alvorlig synsnedsettelse og blindhed – podcasts
- Inkluderende undervisningsforløb- og materialer til elever med synsnedsettelse (blindhed og svagsynethed)
- Udvikling af undervisningsmateriale til indlæring af punktskrift i grundskolen
- Vidensblik – digital vidensdeling af Synscenter Refsnæs løbende og systematiske monitorering af ny og aktuel viden på børnesynsområdet

Vidensarbejde 2025-2026 (2/2)

- Tavs praksisviden – indsamling, bearbejdning og formidling af hidtil upubliceret praksisviden
- Fastholdelse og videreudvikling af tværfaglig viden på de specifikke kerneområder på synsområdet ved systematisk fokus på faglige miljøer og kritiske kompetencer på synsområdet
- Specialpædagogisk kompetenceplan for medarbejdere, som arbejder med målgruppen, som i kombination med synsnedsættelse har multiple funktionsnedsættelser
- Udvikling af Webinarer og e-læringsmoduler på udvalgte synsfaglige områder
- Udvikling, tilgængeliggørelse, rådgivning ifm. undervisningsmaterialer i grundskolen til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse fx E-bøger, undervisningsportaler, digitale hjælpemidler og fysiske materialer
- Opdatering og revidering af allerede publicerede videnspublikationer udgivet af Synscenter Refsnæs
- Dokumentation af egen praksis
- Deltagelse i forskningsaktiviteter/data stillet til rådighed for forskere (Vidensarbejde)

Fra: [Tina Hansen](#)
Til: [Tina Hansen](#)
Emne: VS: Nyhedsbrev om kurser og tilbud på synsområdet fra oktober - december
Dato: 9. september 2024 10:01:45
Vedhæftede filer: [image001.png](#)
[image003.png](#)
[image002.png](#)
[image004.png](#)

Fra: SOFKP IBOS Kursusnytsyn <kursusnytsyn@kk.dk>
Sendt: 26. august 2024 13:32
Til: SOFKP IBOS Kursusnytsyn <kursusnytsyn@kk.dk>
Emne: Nyhedsbrev om kurser og tilbud på synsområdet fra oktober - december

Forsigtig: Ekstern mail

Nyhedsbrev om kurser og tilbud på synsområdet

Kære abonnent,

Vi har fornøjelsen af at sende dig oversigten over kommende kurser og tilbud på synsområdet. I denne mail finder du de udbudte kurser i oktober - december. Oversigten bliver til i et samarbejde mellem IBOS og Synscenter Refsnæs og dækker aktiviteter på børne-, unge- og voksenområdet. Nye aktiviteter tilføjes løbende, så hold dig opdateret på voksenområdet via [IBOS' Kursustilmeldingssystem NemTilmeld](#) og børne- og ungeområdet på [Synscenter Refsnæs Kursustilmeldingssystem Conference Manager](#).

Vi håber, at du vil finde aktiviteterne for dit fagområde interessante.

Rigtig god fornøjelse.
IBOS og Synscenter Refsnæs

Hvis du ønsker at afmelde dig nyhedsbrevet, skal du sende en mail til kursusnytsyn@kk.dk med "Afmelding nyhedsbrev" i emnefeltet.

Oktober

Børn- og ungeområdet

[Virtuel inspirationsdag om syn for forældre til børn og unge med synsnedsættelse og yderligere funktionsnedsættelser](#)

Onsdag den 9. oktober 2024 kl. 9.30 til 12-30 – webinar

[Virtuel inspirationsdag om syn for fagpersoner der arbejder med børn og unge med synsnedsættelse og yderligere funktionsnedsættelser](#)

Torsdag den 10. oktober 2024 kl. 9.30 til 12-30 – webinar

[Webinar for sundhedsplejersker til 0-6 årige børn med synsnedsettelse](#)

Onsdag den 23.10.2024 kl. 8.45 til 16.00 – webinar

[Kursus for pædagoger, dagplejere og terapeuter, som gennem sit arbejde, har kontakt med småbørn med synsnedsettelse eller blindhed og evt. yderligere funktionsnedsettelse](#)

Tirsdag den 29. oktober til torsdag d. 31. oktober 2024 – på Synscenter Refsnæs

Voksenområdet

[Kom til Stu'ens dag på IBOS](#)

Torsdag den 3. oktober 2024 kl. 14:00 til 19:00 - på IBOS - Institutet for Blinde og Svagsynede

[Guide til undervisning i 10-finger](#)

Fredag den 4. oktober 2024 kl. 09:00 til 10:30 – på Microsoft Teams

[Se mulighederne - Workshop: Inklusion og støtte til elever med synsnedsettelse/blindhed.](#)

Mandag den 7. oktober 2024 kl. 08:30 til 10:30 – på Microsoft Teams

[Basiskursus om øjet og synet](#)

Fredag den 11. oktober 2024 kl. 09:00 til 11:00 – på Microsoft Teams

[Apple's app "Genveje" helt fra scratch](#)

Mandag den 14. oktober 2024 kl. 09:00 til 15:00 - på IBOS - Institutet for Blinde og Svagsynede

[Få viden og redskaber til at undervise i punktskrift](#)

3 gange af 2 dage fra torsdag den 24. oktober 2024 kl. 10:00 til fredag d. 14. marts 2025 kl. 14:00 – på IBOS - Institutet for Blinde og Svagsynede, Tale- Høre- & Synsteam i Faaborg-Midtfyn og CSV Kolding.

[Nota – en introduktion](#)

Torsdag den 31. oktober 2024 kl. 16:00 til 23:00 - på IBOS - Institutet for Blinde og Svagsynede

[Få viden om synshandicap og kompenserende muligheder for aktiv deltagelse i hverdags- og arbejdsliv](#)

Torsdag den 31. oktober 2024 kl. 14:00 til 15:30 – på Microsoft Teams

November

Børn- og ungeområdet

[Kursus for medarbejdere i folkeskolen, der underviser elever med synsnedsettelse](#)

Tirsdag den 5. til torsdag den 7. november 2024 – på Synscenter Refsnæs

[Inspirationsdag om syn for forældre, der har børn og unge med en alvorlig synsnedsettelse og yderligere funktionsnedsettelser](#)

Tirsdag den 5. november 2024 kl. 13:00 til 17:00 – på Fjordskolen, Åbjerg 8, 6340 Kruså

[CVI \(hjernebetinget synsnedsettelse\), hvad det kan have af betydning for barnets udvikling](#)

Tirsdag den 5. november 2024 kl. 15:00 til 19:00 – på Djurslandsskolen, Djursvej 10, 8586 Ørum Djurs

[Inspirationsdag om syn for fagpersoner, der arbejder med børn og unge med en alvorlig synsnedsettelse og yderligere funktionsnedsettelse](#)

Onsdag den 6. november 2024 kl. 13:00 til 17:00 – på Fjordskolen, Åbjerg 8, 6340 Kruså

[Kursus for skoleelever med synsnedsettelse i 0.-1. klasse, inkl. forældre](#)

Onsdag den 13. november til torsdag den 14. november 2024 – På Synscenter Refsnæs

[Inspirationsdag om sansernes betydning, til forældre der har et barn med en synsnedsettelse og yderligere funktionsnedsettelse](#)

Onsdag den 13. november 2024 kl. 10:00 til 14:00 – på Institut for Syn og Hørelse, Sofiendalsvej 91, 9200 Aalborg

[Inspirationsdag om sansernes betydning for fagpersoner, der arbejder med børn og unge med en synsnedsettelse og yderligere funktionsnedsettelse](#)

Torsdag den 14. november 2024 kl. 16:00 til 20:00 – på Institut for Syn og Hørelse, Sofiendalsvej 91, 9200 Aalborg

[Førstegangskursus for forældre til 0-2 årige med synsnedsettelse, blindhed og evt. yderligere funktionsnedsettelse](#)

Onsdag den 27. til fredag den 29. november 2024 – På Synscenter Refsnæs

Voksenområdet

[Apples app "Genveje" 1. del](#)

Fredag den 1. november 2024 kl. 08:30 til 11:30 - på Institut for Syn og Hørelse i Aalborg

[Neuro-optometri - en kort gennemgang](#)

Fredag den 1. november 2024 kl. 09:00 til 10:30 – på Microsoft Teams

[Apples app "Genveje" 2. del](#)

Fredag den 1. november 2024 kl. 12:30 til 15:30 – på Institut for Syn og Hørelse i Aalborg

[På vej til arbejdsmarkedet](#)

Torsdag den 7. november 2024 kl. 13:00 til torsdag d. 5. december 2024 kl. 14:30 - på Microsoft Teams

[Blåt lys - fact eller fiction](#)

Fredag den 8. november 2024 kl. 09:00 til 11:00 - på Microsoft Teams

[Bliv klog på din målgruppe – Nyeste statistiske viden om nedsat syn i Danmark](#)

Tirsdag den 12. november 2024 kl. 13:30 til 15:00 - på Microsoft Teams

[Mit indre batteri skal skiftes! – Hjernetræthed efter erhvervet hjerneskade og synsnedsettelse](#)

Tirsdag den 26. november 2024 kl. 13:00 til 15:00 – på Kommunikationscentret (Region H) Ballerup

[Synsfaglige Netværksdage](#)

Onsdag den 27. november 2024 kl. 09:00 til torsdag d. 28. november 2024 kl. 17:00 – på Comwell Hotel Middelfart

December

Voksenområdet

[Muligheder for kompensation i syns-hjerneskede sager](#)

Tirsdag den 3. december 2024 kl. 09:00 til 13:00 - på IBOS - Institut for Blinde og Svagsynede

[Basal intro til punktskrift](#)

Onsdag den 4. december 2024 kl. 10:00 til 15:00 - på IBOS - Institut for Blinde og Svagsynede

[Apple's app "Genveje" 1. del](#)

Torsdag den 5. december 2024 kl. 08:30 til 11:30 – på Institut for Syn og Hørelse i Aalborg

[Apple's app "Genveje" 2. del](#)

Torsdag den 5. december 2024 kl. 12:30 til 15:30 – på Institut for Syn og Hørelse i Aalborg

Andet Aktuelt

Fra Synscenter Refsnæs

Vidensblik

Vidensblik er Synscenter Refsnæs vidensdeling på tværs af børnesynsområdet til gavn for hele målgruppen af børn og unge med synsnedsættelse.

Videns- og Udviklingsenheden ved Synscenter Refsnæs monitorerer kontinuerligt og systematisk nationale og internationale nyheder på børnesynsområdet.

Vi indsamler også nyheder som kan være aktuelle og relevante for øvrige fagprofessionelle på børnesynsområdet, og i sidste ende til gavn for målgruppen.

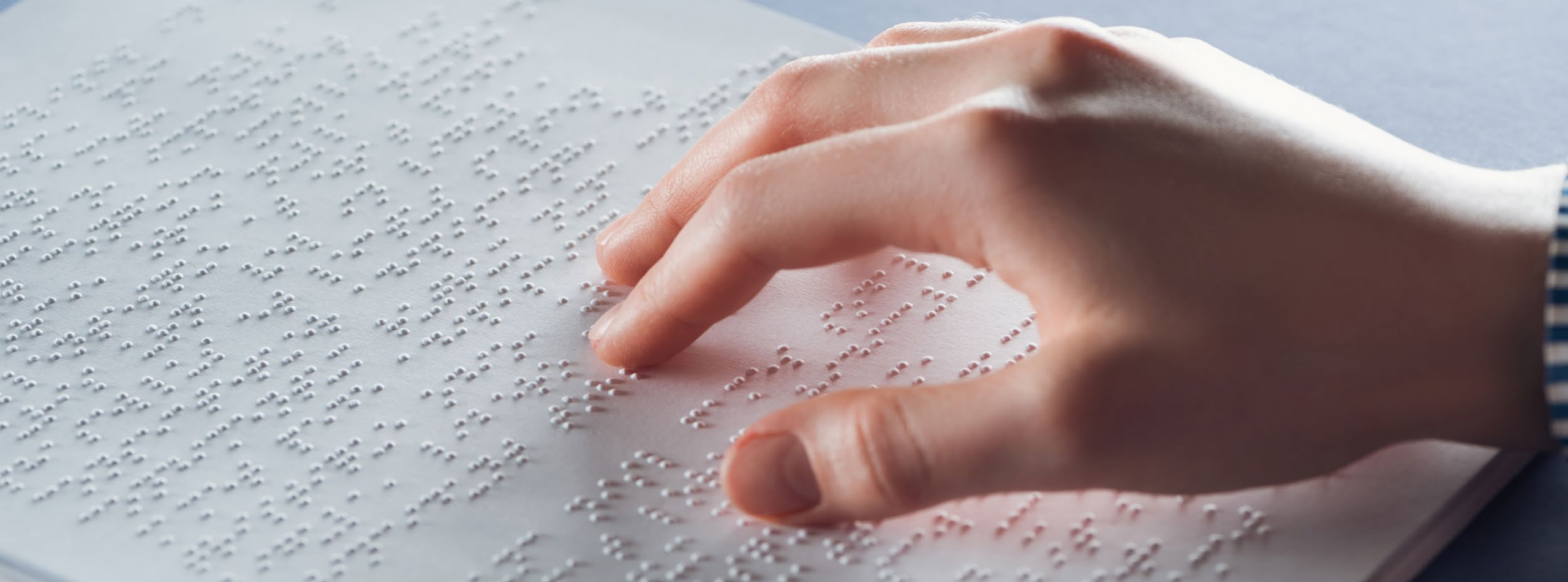
Find seneste vidensblik fra juni 2024 her: [Vidensblik juni 2024 - Synscenter Refsnæs](#). Du kan se alle udgivelser af Vidensblik i arkivet over udgivene [Vidensblik](#) og tilmelde dig maillisten via mail til Videns- og udviklingsenheden på scr-viden@regionsjaelland.dk

Fra IBOS

Få adgang til tutorials og e-læring

Som fagperson kan du tilgå kursusmaterialer, tekniske gennemgange, vejledninger og mere på IBOS' e-læringsplatform. For at få adgang skal du bruge en e-nøgle. Send en mail til IA6B@kk.dk med dit navn, din stilling og din arbejdsplads for at modtage e-nøglen.

Projekt Sammen om punktskrift

*- Status på projektet til møde
i Fagligt Råd 30. august 2024*

DTHS
DANSKE TALE, HØRE- &
SYNSINSTITUTIONER

REGION SJÆLLAND
SYNSCENTER REFSNÆS

- vi er til for dig

Hvad har vi lovet i projektansøgningen til Børne- og Undervisningsministeriet:

- Indkredsning af god praksis i identificerede kommuner
- Opsamling af viden i forhold til, hvad der definerer den gode praksis og ud fra hvilke forudsætninger
- Bearbejdning, analyse og organisering af den opsamlede viden med henblik på at identificere nøgleelementer og sammenhænge, der kan overføres til en generisk model for, og med transfer til, alle landets kommuner
- Beskrivelse af den opsamlede viden, der holdes op mod forskning på området
- Udarbejdelse af model med afsæt i den opsamlede viden
- Udarbejdelse af praksisnær køreplan
- Afprøvning i et antal kommuner med børn og unge i projektets målgruppe
- Tilpasning af model og praksisnær køreplan
- Evaluering af projektet med henblik på afrapportering til Børne- og Undervisningsministeriet
- Formidling til kommunale aktører, der er centrale i barnets forløb, herunder Børne- og Undervisningsministeriet, grundskoler, dagtilbud, kommuner, PPR, kommunale og regionale kommunikationscentre, brugerorganisationer m.fl.
- Implementering gennem DTHS aktive praksisser via regionale og kommunale kommunikationscentre ud i landets kommuner

Status august 2024

Januar-juni: dataindsamling 22 kvalitative interviews fordelt på
7 Kommunikationscentre og Synsrådgivninger/12 Synskonsulenter

3 unge (konsekvens eksperter)

4 forældre

3 lærere

3 pædagoger

2 PPR medarbejder

Systematiske litteratursøgninger

Social og Boligstyrelsen Behandling af afrapporteringer på central udmeldning
(De 5 KKR afrapporteringer)

Maj- august : analyse, organisering og syntetisering af data → model og praksisnær køreplan

August-oktober: Skrivefase samt validering af model og køreplan → tilpasning

Oktober-december: udarbejde færdig model og køreplan, formidling og afslutning af projektet

Spørgeramme (blev udfoldet og formuleres i form og sprog tilpasset den enkelte informant og dennes faglighed eller øvrige rolle som informant):

- Hvad kendetegner det gode punktskriftsforløb for 0-17 årige med behov for punktskriftsindsatser?
- Hvad er/har været god praksis ved vellykkede punktskriftsforløb?
- Hvilke faktorer fremmer og fastholder punktskriftsindlæringen i dagtilbud og skoler?
- Hvilke aktører og hvilket samarbejde er til stede og relevante i det gode punktskriftsforløb?
- På hvilken måde kan der samarbejdes og koordineres nationalt med henblik på at anvende og opretholde det fornødne udbud af punktskriftsindsatser – også i kommuner og dag- og skoletilbud der ikke tidligere har haft en barn/elev med behov for punktskriftsindsatser?
- Hvilke indsatser bør fremhæves i en national model og køreplan som væsentlige og ufravigelige?

Hvad spurgte vi om – indkredsning af god praksis via kvalitative interviews

Vidensgrundlag:

- >Kvalitative interviews med målgruppen, forældre, pædagoger og lærere
- >Teori og forskning – systematisk litteratursøgning
- >Best-practice fra Kommunikationscentre og Synsrådgivninger samt PPR (kvalitative interviews)
- >Behandling af afrapporteringer på central udmelding (Social- og Boligstyrelsen)

- >Styregruppe, Følgegruppe og Sparrings/Valideringsgruppe (heri ledelsesperspektiv og blinde vinkler)

Analyse og fortolkning:

- >Ingen Kommunikationscentre eller Synsrådgivninger er af den opfattelse at børn/unge i målgruppen ikke bliver identificeret og tilbudt de fornødne indsatser eller at der ikke samarbejdes og koordineres om indsatserne
- >Det er i dagtilbud og skole der mangler viden, interesse og ressourcer – det bliver det personbårne der kendetegner indsatserne i det gode punktskriftsforløb i børnenes hverdag
- >Informanterne efterspørger:
  - *indsatser og implementering af lavpraktiske, handlingsanvisende vejledninger og anbefalinger lokalt i barnets dag- og skoletilbud
  - *uddybende beskrivelse af centrale aktørers roller og ansvar
  - *at der udpeges en koordinator for hele barnets punktskriftsforløb – også langsigtet planlægning
  - *et nationalt læringsmateriale til begynderundervisningen i punktskrift

Projektets leverancer målrettet alle centrale aktører i punktskriftsforløb fra myndighedsniveau til udfører:

Med afsæt i de i puljeansøgningen beskrevne formål og aktiviteter for projektet udarbejdes:

Model og køreplan for punktskriftsindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse
Handlingsanvisende vejledning baseret på aktuelt bedste viden

En publikation med model, praksisnær køreplan og handlingsanvisende vejledning i en samlet leverance med mulighed for at bruge udvalgte dele enkeltstående, f.eks. den praksisnære køreplan.

Det videre arbejde i projektet > Udarbejdelse af model og køreplan

Skal tage afsæt i Børne- og Undervisningsministeriets vilkår for tilskuddet (bevillingsbrevet s.4)

Krav til projektets indhold:

- Indsatsen skal være målrettet børn og unge med alvorlig synsnedsættelse og blindhed med behov for punktskrift
- Indsatsen skal indeholde aktiviteter, der kan understøtte kommunernes forpligtelser til at tilbyde punktskriftindsatser og/eller den nødvendige specialpædagogiske indsats efter folkeskoleloven, uanset hvor i landet barnet eller den unge bor eller opholder sig.
- Indsatsen tilrettelægges, så den er relevant for målgruppen og tager højde for målgruppens aktuelle behov.
- Indsatsen skal tilrettelægges, så den tager højde for etablerede tilbud om specialpædagogisk indsats, støtte, undervisning og rådgivning i punktskrift
- Indsatsen skal tilrettelægges med øje for høj kvalitet, herunder inddrage og bygge på eksisterende, relevant og anerkendt viden og erfaring.
- Indsatsen skal være let at anvende, udbrede og få integreret i eksisterende praksis.
- Indsatsen skal tilrettelægges med en klar proces for udvikling, afprøvning og justering af aktiviteter i samarbejde med kommuner, herunder PPR, med børn og unge i indsatsens målgruppe (fx pilotafprøvning af aktiviteter eller slutbrugerinvolvering), da indsatsen skal kunne udbredes på nationalt plan.

Det videre arbejde i projektet

Udarbejdelse af Model og køreplan for punktskriftsindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse
Handlingsanvisende vejledning baseret på aktuelt bedste viden

Herunder:

- Med styrkerne af de indsatser der iværksættes med afsæt i Social- og Boligstyrelsens nationale anbefalinger om tilrettelæggelse, koordinering og samarbejde af indsatserne til børn og unge i målgruppen i Forløbsbeskrivelsens model
- Tilført styrkelse af model med bl.a.:
  - Beskrivelse af indsatser og implementering af lavpraktiske, handlingsanvisende vejledninger og anbefalinger lokalt i barnets dag- og skoletilbud
  - Uddybende beskrivelse af centrale aktørers roller og ansvar
  - Anbefaling af den lokale synskonsulent som tovholder for hele barnets/den unges punktskriftsforløb,

(et nationalt læringsmateriale til begynderundervisningen i punktskrift er planlagt som vidensarbejde 2025/2026)

Det videre arbejde i projektet

Disposition til Model og køreplan for punktskriftsindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse
Handlingsanvisende vejledning baseret på aktuelt bedste viden

- Udfoldes og drøftes med:

- Input fra Følgegruppen ved møde 6.9.2024 (+ møde igen 30.10)
- Input fra Valideringsgruppen/sparringsgruppen ved møde 9.9. 2024 (+møde igen 5.11)
- Input fra Børne- og Undervisningsministeriet/STUK ved møde 12.9. 2024

Det videre arbejde i projektet

August-oktober: Skrivefase samt validering af model og køreplan → tilpasning ved medlemmer af valideringsgruppen

Oktober-december: udarbejde færdig model og køreplan, formidling og afslutning af projektet ved udgangen af 2024

